

Vetőmag

XXIV. évfolyam, 2017. 4. szám

A Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács folyóirata

A TARTALOMBÓL

Ismét összegyűlt az európai vetőmagszakma	2
A növényfajtakísérletezés 125 éve	4
Hogyan tovább magyar szója?	6
80 éves a fehérorosz fajtaminősítés	7
Kukorica Posztregisztrációs Fajtakísérletek 2017	8
Ritkán születik igazán sikeres búzafajta	12

Ismét összegyűlt az európai vetőmagszakma

Riga adott otthont október közepén az Európai Vetőmag Szövetség éves konferenciájának. A lett fővárosban csaknem ezer szakember vendégeskedett, akik a szektor aktuális kérdéseiről tartott előadásokon vettek részt, emellett új technológiákkal ismerkedtek meg.

A Lett Köztársaság a Balti-tenger mellett fekszik, Észtország és Litvánia szomszédságában. Lettország 2004. május elseje óta tagja az Európai Uniónak. A csaknem kétfélmillió lakosú ország mezőgazdaságának vezető ágazata az állattenyésztés, ezen belül is főként a tej- és hústermelő szarvasmarha tenyésztés. A növénytermesztés is nagyrészt ezt szolgálja szántóföldi szálas- és szemes-takarmányok előállításával. Ezekon kívül tengerpartja miatt élelmiszer-gazdaságában a halászat dominál.

Idén októberben, az ország fővárosában, Rigában rendezték meg az Európai Vetőmag Szövetség (ESA – European Seed Association) hagyományos konferenciáját, amelyen összesen 950 szakember vett részt a kontinens összes országából. A szekcióüléseken résztvevők a vetőmagágazatot érintő legfontosabb kérdésekről és kihívásokról hallhattak előadásokat.

A konferencia a hagyományokhoz híven vasárnap reggel vette kezdetét, és már 9.00 órától megnyílt a lehetőség a már jó előre leegyeztetett üzleti tárgyalások lebonyolítására. A tágas belvárosi szálloda nagy belső terei és számos különterme ideális helyszínt biztosítottak a szakmai megbeszélésekhez. Jóleső érzés volt a májusi budapesti ISF Kongresszust követően ismételt találkozni a vetőmagszakma képviselőivel, akik legnagyobb örömeinkre nem fukarkodtak a dicséret szavakkal a magyarországi rendezvény kapcsán. Rigában lehetett igazán megtapasztalni, hogy a konferencia szervezésének az egyik alappillére a könnyű megközelíthetőség, és ebben a tekintetben Európai szémszögből Magyarország és Budapest ideális helyzetben van. A szövetségi általános ülésen vasárnap az Európai Vetőmag Szövetség munkatársai beszámoltak az elmúlt év legfontosabb munkáiról és felvetítették a következő évre tervezett

főbb feladatokat. Számos hosszútávú program folytatódik, hiszen több kérdésben is elhalasztották a vetőmagágazatot érzékenyen érintő európai közösségi jogszabályok véglegesítését. Ezek sorában elsőként lehet említeni, hogy várat magára a növényvédő szer hatóanyag felülvizsgálatok területén több, Magyarországon is széles körben használt csávázószer felhasználását érintő engedélyezési döntés. A növényvédelmi termékeket illetően az Európai Szövetség elkötelezett az ESTA csávázószeres kezelésre kidolgozott minőségirányítási rendszerének folyamatos továbbfejlesztésében. Teszi ezt azért, hogy az egyre szigorodó közösségi jogszabályok valamint az egyre magasabb minőségi, környezet- és egészségvédelmi elvárások teljesítéséhez hasznos, segítő keretrendszert biztosítson a vetőmagágazat szereplői számára. Az ESTA rendszerben akkreditált vetőmagüzemek száma elérte a 77-et. Magyar vonatkozású

Fotó: ESA

előrelépésről is beszámoltak a szövetség szakemberei, mivel hazánkban idén megkezdte munkáját – Európában hetedik szervezetként – az akkreditációs rendszert menedzselő nemzeti ügynökség, a Fajtaoltalmi Nonprofit Kft. A közeljövőben ötre bővül a hazai, ESTA akkreditációval rendelkező vetőmagüzemek száma, és tervezik további feldolgozó üzemek csatlakozását is. Az Európában feldolgozott kukorica vetőmag 70, a káposztarepce 90 és a cukorrépa 100 százalékban ilyen rendszerben minősített vetőmagüzemekből kerül ki. Szemmel láthatóan felértékelődik a vetőmag ellátásban a felelősségteljes környezettudatos gondolkodás és cselekvés, amely beleillik abba az irányvonalba, melynek fókuszában a több és egészséges élelmiszer fenntartható módon történő előállítása van.

Sok érdekes információval szolgált az Észet Vetőmag Szövetség beszámolója, melyben képet adtak országuk mezőgazdasági termeléséről, kiemelve a növénytermesztés és vetőmag-előállítás területeit. Az 1,3 millió hektáros szántóterületen meghatározóan kalászosokat termelnek, ezen belül 330 000 hektáron őszi búzát, 139 ezer hektáron tavaszi búzát és 78 ezer hektáron tavaszi árpát. Az országosan megtermelt vetőmag mennyisége meghaladja a 26 ezer tonnát, de sajnálatosan a kalászosoknál a fémzárolt vetőmag használat nem haladja meg a 15%-ot. Az ekkora volumenhez mérten azonban kiemelkedően sokan foglalkoznak vetőmagtermeléssel és ke-

reskedelemmel, számuk meghaladja a 450-et. Az észet vetőmagágazat jelenlegi legfeszítőbb problémája az alacsony fémzárolt vetőmaghasználatból adódik. Rendkívül magas a visszavetett magok aránya, és ez nem segíti elő a minőségi ártermelés fejlesztését. Az alacsony licenszdíj bevételek nem biztosítanak kellő bázist a genetikai alapok megújítására, ezért a szövetség programot indított a fajtaoltalmi díjak begyűjtését lehetővé tevő jogszabályok megalkotására. A közeljövőben várható az új törvény előterjesztése és vitája, melytől jelentős előrelépést remél az észet vetőmagágazat összes szereplője.

Az olaj- és rostipari növények szekciójában kiemelt témaként szerepelt a bioüzemanyagok európai szabályozásának kérdésköre. A 2009-ben kiadott megújuló energia direktíva célként tűzte ki, hogy 2020-ra a szállítmányozásban felhasznált üzemanyag megújuló energia részesedése érje el a 10%-ot. Ebbe a körbe tartoznak az első generációs bioüzemanyagok, melyek alapanyaga a napraforgó, repce, szója és a gabonafélék. 2016 novemberében a Bizottság felülvizsgálta a megújuló energia direktívát és megállapítást nyert, hogy az elmúlt 12 évben érdemi előrehaladás az üvegházhatású gázok kibocsátását illetően nem történt. Ebből következően célként határozták meg a második generációs bioüzemanyagok felhasználásának növelését, csökkentve az első generációsok részarányát 7%-ról 3,8%-ra. A repcetermelést érintően ez azt jelenti, hogy a jelenleg EU

által termelt 6,6 millió hektár repceterületnek 2030-ra várhatóan 5,3 millió hektár alá kell csökkennie. Az Európai Vetőmag Szövetség álláspontja szerint meg kell tartani, és erősíteni kell az első generációs bioüzemanyagok szerepét az üvegházhatású gázok csökkentéséért folytatott küzdelemben, és a növénytermesztés eredményességének fenntartása érdekében ellenezni kell a részarány csökkentési elképzeléseket. Hazánkban az olajnövény termelés az egyik legbiztosabb árbevételt ígérő szántóföldi növénytermelési tevékenység. Az utóbbi évek tartós termőterület növekedése is alátámasztja ezt a tényt, ezáltal nemzetgazdasági, ágazati stratégiai kérdés is ezen növényfajok jövőbeni termelési lehetőségeinek biztosítása.

Több előadás is foglalkozott a Közös Agrárpolitikai által nyújtott támogatásokkal. A 2020-at követő új struktúráról még csak elvárások és a lehetőségek szintjén lehetett eszmét cserélni. A szekcióülésen elhangzott, hogy erős hatással bír a tervezésre a Brexit folyamata, hiszen mintegy 9 milliárd eurós bevételkiesés keletkezik ennek kapcsán. Az általános elvárások alapján kevesebb támogatás jut majd a gazdákhhoz, de a közvetett támogatási rendszer bizonyosan megmarad. A vetőmagágazat feladata, hogy erősítse a farmerszervezetekkel meglévő együttműködéseit annak érdekében, hogy a támogatási rendszer kidolgozásában ne kizárólagosan a környezetvédelmi szervezetek és egyesületek érdekei kapjanak teret.

► Az elmúlt évben az Európai Vetőmag Szövetség Biodiverzitás Munkacsoportja intenzíven foglalkozott a genetikai erőforrások hozzáféréseinek és haszonmegosztásának kérdéskörével. A 2010 óta eltelt időben több közösségi jogszabály, egyezmény és ajánlás jelent meg ebben a témakörben, de a nemesítők és fajtatulajdonosok számára cseppet sem egyszerű az eligazodás a szabályok és előírások dzsungelében. A munkacsoport célul tűzte ki, hogy a rendelkezésre álló különböző forrásból származó előírásokat rendszerezi, és egységes ajánlást készít. Az ajánlás 8 vizsgálandó lépésen keresztül vezetve megoldással szolgál a genetikai erőforrás beszerzésre, illetve szállítására vonatkozó különféle előírások és kötelezettségek egyértelmű megjelölésével. Mindezek mellé egy önálló honlapon elérhető adatbázist biztosít a szövetség, valamint egy elektronikus kérdőívet (EU ABS Navigator) mely több nyelven, így magyarul is elérhető.

Pódiumbeszélgetés foglalkozott a Brexit hatásainak elemzésével. Még távolinak tűnik a dátum, de a kilépés számos aktuális kérdést vet fel az európai vetőmag termelés és kereskedelem területén. Az Egyesült Királyság jelentős mértékben vett részt a közösségi fajtavizsgálatokban. Több mint 300 fajt érintően kell megoldást találni az új vizsgálati helyek vonatkozásában. Az Európai Közös Fajtakatalógusról törlésre kerülnek az angol nemzeti jegyzékről felkerült fajták, így nagyszámú fajta esetében kell a fajtatulajdonosnak dönteni a fajtafenntartás, listán tartás és forgalmazás kérdésében. A vetőmag kereskedelem oldaláról megvizsgálva az Egyesült Királyság a kilépést követően harmadik ország kategóriába kerül, és ennek tükrében a vetőmag minősítési egyenlősítés, certifikáció, és növény-egészségügyi előírásokat érintően új jogszabályi kereteket kell kidolgozni.

Mint ahogy a májusi budapesti Vetőmag Világkongresszuson, úgy Rigában is hangsúlyos teret kapott a kommunikáció kérdése: azaz, a közösségi médiafelületeken keresztül szükség van-e a szélesebb nyilvánosság elérésére a nemesítés és az innováció témaköreiben? Az előadók válasza, hogy feltétlenül. Ezt erősíti az Európai Vetőmag Szövetség által rendelt kutatás, amely szintén megerősítette az előadók válaszát.

Polgár Gábor, Szellő Gábor

A növényfajta-kísérletezés 125 éve

Idén ünnepelte 125 éves évfordulóját a hazai növényfajta-kísérletezés. Az év során számos rendezvényen megemlékeztek a jeles eseményről. Az ünnepségsorozat kiemelt programjaként 2017. október 3-án a Magyar Mezőgazdasági Múzeum vajdahunyadvári épületében került megrendezésre a „125 éves a magyar növényfajtakísérlet” időszaki kiállítással egybekötött egynapos szakmai konferencia.

A résztvevők, és vendégek köszöntését követően a plenáris ülést a konferencia fővédnöke, Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter nyitotta meg. A miniszter történeti visszatekintésként elmondta, hogy immár 125 esztendeje, 1892-ben a Magyaróvári Országos Növénytermelési Kísérleti Állomáson kezdődött el Magyarországon a növényfajta-kísérleti tevékenység. Az Állomás célja az

nológiaiak korában különösen aktuális Magyarország élelmiszertermelési biztonságának megőrzése GMO-mentes növényfajta segítségével.

Dr. Oravecz Márton a NÉBIH elnöke köszöntőjében elmondta, hogy a 125 éves fajtakísérletezés megalapítása óta meghatározó sarokköve a korszerű hazai növénytermesztésnek és a minőségi élelmiszer előállításának. Napjainkban a fajtakísérletezés legfontosabb

Dr. Fazekas Sándor

alkalmazott génmegőrzési fajtafenntartási és szaporítóanyag gazdálkodási módszerek megismertetése volt. A miniszter kiemelte, hogy az elmúlt 125 év bizonyította az állami szerepvállalás fontosságát a növényi fajtakísérletezésben, és a jelenleg is magas színvonalon működő vizsgálati rendszer, valamint intézményi hálózat működtetése alapvető nemzetgazdasági érdek. A miniszter beszédében rámutatott arra, hogy a szakterület kiemelt nemzetstratégiai érdek is, hiszen manapság az új növénytermelési technikák, GMO tech-

feladata, hogy a szakemberek munkájának eredményeként asztalunkra egészséges, ízletes és gazdaságosan előállítható hazai élelmiszer kerüljön. Ezt a munkát a NÉBIH Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatósága végzi az országos növényfajta kísérleti állomás hálózatával.

A köszöntők sorát a Földművelésügyi Minisztérium helyettes államtitkára, Dr. Feldman Zsolt zárta. Beszédében kiemelte, hogy a 125 évvel ezelőtt kitűzött célok, miszerint megtudni azt, hogy miként lehet többet, jobb

minőségben és eredményesen termelni a fajtafeleségek helyes megválasztásával jelenleg is aktuálisak. Kitért arra, hogy a fajtakísérletek szervezése, beállítása és értékelése a módszertan kidolgozásával és fejlesztésével az egyik legkomolyabb szakmai háttérrel igénylő feladat a mezőgazdaság egészét tekintve. Az államtitkár erős meggyőződése, hogy a fajtakísérletezés és fajtaelismerés nemcsak a múltból fakadó örökség, és nemcsak fogyasztóvédelmi szűrő, illetve nem csupán a magas biológiai értékű fajták előállítási műhelye, hanem olyan szakmai fórum, ahol fajtaelőállítók, nemesítők, a kormányzat és a tudomány világa egyfajta konszenzusban tud eredményesen együttműködni.

A szakmai előadások *Lukács József* Nébih elnökhelyettes „A növényi fajtakísérleti tevékenység története, jelentősége, kapcsolata a természettudományokkal, a nemesítéssel, jelenlegi és jövőbeni szerepe” című előadásával indult. A visszatekintés az 1800-as évek közepéig nyúlt vissza, amikor az uradalmak gazdatisztjei elsőként kezdtek kísérletekbe, összehasonlítva különféle hazai és külföldről behozott kalászos fajták teljesítőképességét. A mezőgazdasági kísérletezés mestereként ismert Cserhádi Sándor a magyaróvári egyetem tanáraként tette le a hazai fajtakísérletezés alapjait. 1891-ben Magyaróváron létrehozta a Magyar Királyi Gazdasági Akadémia Növénytermelési Állomását. A kísérletezés sikeréhez elengedhetetlen volt az intézményi és jogi háttér kialakítása, melynek első lépéseként 1892-ben elindult a kísérleti hálózat – kezdetben közreműködő gazdák segítségével történő – kiépítése. Az elnökhelyettes kiemelte, hogy az 1914-es év fontos dátum a növényfajta kísérletezés történetében, mert az Országos Magyar Gazdaegyesület kezdeményezésére ekkor indult el a növényfajta kísérleti eredmények alapján történő állami elismerése. Az akkori szabályzat rendelkezett arról, hogy a növényfajtaikat törzskönyvbe kell jegyezni. Az 1916 óta vezetett törzskönyv első bejegyzései *Baross Gábor* kukorica fajtái voltak. Jelenleg a hetedik törzskönyv vezetése folyik, és az első fajta bejegyzése óta eltelt időben 7515 növényfajta regisztrálásra került sor. Napjainkban a növényfajta kísérleti szakterület évente 120 faj mintegy 1400-1500 fajtáját vizsgálja. *Lukács József* kiemelte, hogy az állami elismerés feladata, hogy objektív és tu-

125 éves a növényfajtakísérlet

dományos igényű vizsgálatokkal olyan növényfajtaikat adjon a hazai növénytermesztés számára, melyek képesek az eredményes gazdálkodást szolgálni.

Dr. Németh Tamás, az MTA Agrártudományok Osztályának elnöke „Az agrárkutatás jelene és jövője” című előadását *Dr. Balázs Ervin*, az MTA Agrártudományi Központ főigazgatója tolmácsolta. Az előadás az állatorvostudományi, növénytermesztési, növényvédelmi és talajtani kutatások és kihívások átfogó ismertetésére, fejlesztési célok és innovációs irányok ismertetésére fókuszált. A növény-nemesítés területét érintő fejlesztések sorában kiemelt fejlesztési lehetőségek kerültek felsorolásra a klímaváltozás miatti szélsőséges időjárási körülményeknek ellenálló, valamint a lisztérzékenységhöz kapcsolódó kalászos gabona típusok kutatásai.

Dr. Balázs Ervin az akadémiai kutatóhálózat tevékenységéről, jövőbeni szerepvállalásáról, valamint a fajtakísérletezési kapcsolódásairól szóló előadását a martonvásári kutatóintézet 1949-ig visszanyúló történetének ismertetésével kezdte. A főigazgató bemutatta a martonvásári búza- és kukoricánemesítés történetét, és a legsikeresebb búza, illetve kukorica fajtákat. Az első, államilag elismert martonvásári őszi búza-fajta bejelentésére 1971-ben került sor. Az előadásban a különböző korszakok különböző nemesítési céljai követték egymást, a '90-es évek elejéig tartó bőtermő típusok nemesítését a minőségi típusok fejlesztése és piaci elterjedése váltotta. A kukorica nemesítés területén óriási siker volt az első európai hib-

rid kukoricafajta, az Mv5 kifejlesztése és ennek segítségével a hibrid technológia alkalmazásának magyarországi elterjesztése. Jelenleg az intézet kukorica portfólióját 24 szemes hibrid, 14 siló hasznosítású, és 2 db csemegekukorica hibrid alkotja.

Dr. Gyuricza Csaba, a NAIK főigazgatója előadásában bemutatta az irányítása alatt működő minisztériumi kutatóhálózati rendszert, melynek 12 kutatóintézete és 4 gazdasági társasága az alkalmazott kutatásaik által teljes egészében lefedik a mezőgazdaság minden területét. A hálózat működésében fontos szerepet kap a szinergiák adta előnyök és lehetőségek fokozott kihasználása. A főigazgató kiemelte a klímaváltozáshoz és a mezőgazdasági vízgazdálkodáshoz kapcsolódó kutatási projektek fontosságát.

A plenáris ülést *Dr. Neszmélyi Károly* nyugalmazott főigazgató előadása zárta, melyben visszaidézte a rendszerváltástól az MgSzH megalakításig eltelt időszak kiemelt stratégiai céljait és elért eredményeit.

A konferencia házigazdái emlékképpel jutalmazták meg az elmúlt évtizedekben a növényfajtakísérletezés területén dolgozó volt munkatársakat.

A délutáni szekcióüléseken minden szakterület beszámolt az aktuális eredményekről és a jelenlegi kihívásokról. A szántóföldi szekcióban a Vetőmag Szövetség és Terméktanács képviselőiben *Takács Géza* elnök elemezte a fajtaelismerés és a vetőmag kapcsolatát, a szövetség fontosabb célkitűzéseit és a folyamatban lévő projekteket.

P. G.

Hogyan tovább magyar szója?

Így novemberben visszatekintve elmondhatjuk, hogy a 2017. év – ellentétben a 2016-os évvel – nem fog sikertörténetként bevonulni a magyarországi szójatermesztési leírásokba. Kaptunk hideget is, meleget is...

Atavaszunk viszonylag jól indult, hiszen a termelők figyelme az őszi csapadék mennyisége és az elhúzódó talajmunkák miatt ismét a szója felé fordult, és örvendetesen újra növekedett a növény országos vetésterülete.

A vegetációs időszakban azonban az időjárás többször is próbára tette a szójavevények tűréképességét. A júniusi-júliusi tartós hóhatás és légköri aszály miatt a szóják több virágemelethe károsodott, a senyedő növények a virágokat elrúgták. A nagy melegeket csak rövid ideig tartó hideg ciklusok szakították meg. Az aszálynak köszönhetően sok helyen később záródtak az állományok és erős gyomosodás is felépített. A száraz időben felszaporodtak az atkák és az ellenük való védekezés is szükségessé vált. Az, hogy az országos adatokat elemezve mégsem lett teljesen tragikus a kép, annak volt köszönhető, hogy a különböző termesztési körzetekben nagyon eltérőek voltak a klimatikus hatások.

A Magyar Szója Egyesület szervezésében 2017-ben Magyarországon 6 termesztési körzetben (Bak,

Bóly, Hédervár, Kiszombor, Prügy, Újmohács) kerültek beállításra szója fajtakísérletek. A kísérletekben 18 fajta bemutatására került sor. A rendezvénysorozat helyszínein rekordszámú vendég fordult meg. Az érdeklődők száma az idei évben haladta meg először a 600-at. Úgy gondoljuk mindenki számára tanulságosak voltak a bemutatott parcellákon látott eredmények, annál is inkább, mivel sok furcsaságot is lehetett tapasztalni. Egyes északi területeken például a korábbi évekkel ellentétben nem a nagyon korai éréscsoportú fajták lettek a legsikeresebbek, hanem az idei évben beérő, középérésű csoportból kikerülő fajták adták a legnagyobb termésátlagot. Természetesen ebből mélyreható következtetéseket levonni nem szabad, hiszen a szójabab nagyon érzékeny az évszázhatásra. Mindenesetre erre is láttunk példát. A növényeket érő gyötrelmek ellenére úgy tűnik az idei évben megfelelőek lettek a minőségek. A takarmányipar számára fontos PROFAT értékek kedvezően alakultak, a magyar szója keresett termék volt a piacon. Annak érdekében, hogy még több adat álljon rendelkezésre a Magyarországon termesztett szójafajtákról, a 2017. évben 179 minta kerül bevizsgálásra. A vizsgálatok teljes aminosav szekvenciáig meg fogják mutatni a szóják beltartalmi értékeit. Nem titkolt szándék ezekkel a vizsgálatokkal, hogy alapadatokat szolgáltatassanak a jövőre induló Nemzeti Fehérjetakarmány Programhoz.

Úgy tűnt, jó úton járunk és haladunk tovább annak érdekében, hogy a szója vetésterülete folyamatosan növekedhessen Magyarországon. Azonban már a bemutatók lebonyolítása során, szeptember elején megjelent a hír – amely kelően borzolta is a kedélyeket – miszerint megint változni fognak a jogi keretek és szigorodni fog a „zöldítési” szabályozás. Az Európai Unió 2018-tól növényvédőszer-használati tilalmat vezet be a zöldítés úgynevezett tábla szintű, ökológiai jelentőségű területein (EFA). A módosítás célja,

FOTÓ: IVÁN KATALIN

hogy javítsa a zöldítés környezeti hatékonyságát, és ezen belül maximalizálja az EFA-területek biológiai sokféleségére gyakorolt kedvező hatását. Az uniós szabályozás változása miatt a zöldítésre vonatkozó 10/2015. (III. 13.) FM-rendeletet is szükséges módosítani, mely módosítások 2018. január 1. napján lépnek hatályba.

A változással kapcsolatban mindenekelőtt szükséges leszögeznünk, hogy az intézkedés nem egyezik a Magyar Kormány szándékával. Közel 2 éven keresztül folytak a tárgyalások annak érdekében, hogy a rendelkezés ne ilyen formában lásson napvilágot. Sajnos a magyar törekvéseknek nem sikerült érvényt szerezni a jogalkotási folyamatban.

Fontos viszont azt is hangsúlyozni, hogy az új szabályozás nem azt jelenti, hogy a szemes fehérjenövényeket nem lehet ökológiai jelentőségű területeként elszámolni. Ezek a növényfajok továbbra is a zöldítési rendszer szerves részét képezik, csak az EFA területeken termesztésük során növényvédőszer nem lesz használható. Ez a tiltás a biogazdálkodásban engedélyezett sze-

FOTÓ: IVÁN KATALIN

rekre is értendő. Tudni kell azt is, hogy a zöldítés feltételeinek változtatása nem jelenti a termeléshez kötött támogatások előírásainak módosulását. A növény termesztése és az előírások betartása esetén a támogatás továbbra is igénybe vehető lesz.

Annak viszont, aki a zöldítési kötelezettségeit szója termesztésével kívánja teljesíteni, nagyon oda kell figyelni a részletekre:

- a gyommentes tábla kiválasztására;
- a szemenkénti, kapás sortávolságú vetésre;
- a mechanikai gyomirtási lehetőségekre;
- a jogszabály által engedélyezett növényvédő szerek alkalmazására;
- a zöldítési terv változtatására.

Ezek közül talán érdemes kiemelni a növényvédő szer témakörét, illetve a zöldítési terv változtatását.

Hiszen a növényvédő szerrel kapcsolatban joggal tehetné fel a kérdést az olvasó: most akkor tiltja, vagy nem tiltja a használatát a szabályozás? A jogszabály fogalmazása szerint a tiltást vetéstől betakarításig kell betartani. Tehát egy presowing szer alkalmazását már nem zárja ki a rendelkezés! Információink szerint ilyen hatóanyagok kérelmének elbírálása éppen folyamatban van, és reményeink szerint még az idei évben le is záródhatnak az engedélyezések.

Érdekes lehet a zöldítési terv változtatásának kérdésköre is. Ez egy tipikus magyar megoldás, végső szükség esetére. Hiszen amikor elkezdünk szóját termeszteni, még nem tudhatjuk, hogy atka-, vagy gombafertőzéssel számolnunk kell-e. Éppen ezért javasolható, hogy az egységes kérelemben a szóba jöhető területeken (pl. kalászosok után) ökológiai másodvetést is tervezünk. Ha mégis szükség lenne a növényvédő szer használatára a vegetációs időszakban, akkor az előírások még mindig teljesíthetőek lesznek a zöldtrágyákkal.

Nyilván a fenti cikkel nem lehetett célunk az, hogy teljes körű tájékoztatást nyújtsunk a magyar szója-termesztés problémaköréről. Néhány információ felvillantásával azonban reméljük, segítettünk, és rápillantanak a www.magyarszoja.hu honlapra, illetve kérdéseiket megküldik az info@magyarszoja.hu címre.

Szerintünk így is van megoldás, bár a célhoz vezető út kicsit rögzös...

Novák László

80 éves a fehérorosz fajtaminősítés

Idén június 27-én ünnepelte 80. születésnapját a Fehérorosz Állami Fajtaminősítő Felügyelet Minszkben, ahol a szervezet munkatársai, és azok külföldi kollégái találkoztak.

1937-ben jött létre először olyan állami felügyelet, mely a növényfajtákért felelt Fehéroroszország területén. Az elmúlt nyolcvan évben – függetlenül attól, hogy hogyan nevezték, vagy ki felügyelte – mindig felbecsülhetetlen értékkel járult hozzá a termésmennyiség növekedéséhez és a legújabb fajták

ség vagy az ellenálló-képesség a fontosabb. Genetikai szempontból a két tulajdonság egymással ellentétes, egyidejűleg nem érvényesülnek. Kobrinszkaja állomásukon vizsgálják a fajták betegségekkel és kártevőkkel szembeni ellenálló-képességét, ahol a hazai nemesítésűek igen jól szerepel-

Alexandr Mihajlovics Zsvirblija, Vlagyimir Alexandrovics Bejnya és Takács Géza

bevezetéséhez. A szervezet igazgatója Vlagyimir Alekszandrovics Bejnya elmondta, hogy Fehéroroszországban évente több mint 1000 növényfajtát vizsgálnak, és több mint tízezer állami fajtakisérletet végeznek. 2003-ban Fehéroroszország az UPOV teljes jogú tagjává vált, ami nagyon jó hatással volt a nemesítésre. 2017-ben 25 növény 265 fajtája került bejegyzésre.

Jelenleg 5125 fajta van a belorusz fajtajegyzékben. Az adott fajta vagy hibrid bejegyzésre kerül, amennyiben 3 évig stabilan jobban teljesít mint a standard.

Vizsgálják azt, hogy melyik tulajdonságot részesítsék előnyben az elismerés folyamán: a termőképess-

nek. Ahhoz, hogy a drága vetőmagok terméspotenciálja valóra is váljon, elengedhetetlenül szükség van a megfelelő technikai, növényvédelmi és technológiai háttérre is. Az ellenállóbb hibridek német követelnek annyi növényvédelmi ráfordítást, de a termés is kevesebb. A gazdaságoknak maguknak kell eldönteniük, mely hibridet használják a nyereséges működés eléréséhez. A kérdés a cukorrépával kapcsolatban is felmerült, miszerint a hektáronkénti tonna vagy a cukortartalom a fontosabb.

Fontos a zöldtrágyaként (sziderát) használható növények termesztése, hiszen ezekkel vegyszereket lehet kiváltani és a méhpopulációt sem csök-

► kenti, de használatuk egyelőre nem elterjedt.

A kisparscellás fajtaazonosító kitermesztés bevezetésével komolyan csökkentették annak kockázatát, hogy a nemesítő által megadott paraméterek ne feleljenek meg a valóságnak.

A fajtaminősítés rendszere Fehéroroszországban jó, az állomások különböző talaj- és klimatikus viszonyokkal rendelkeznek, így pontosabbak az eredmények. Jó technikai felszereltséggel rendelkeznek, a laboratóriumok is fejlettek, külföldi eszközökkel felszereltek.

A legnagyobb problémát jelenleg az jelenti, hogy nincs elég számítógép, az állomásokon még mindig papírral dolgoznak. Gondot okoz a szakoktatás hiánya is.

A vendéglátók után a meghívottak is beszámoltak a saját országukban működő fajtaminősítési rendszerről.

A Vetőmag Szövetség elnöke, *Takács Géza* ismertette a VSZT céljait, majd a magyar fajtabejelentés és a vetőmag minősítés rendszerét.

Sztarcev Viktor Ivanovics (Gossort-commissia, alelnök) ismertette az orosz rendszert. Az orosz fajtajegyzékben 1505 gabonanövénnyel fajta szerepel. A 129 fajta őszi repceből csak 11 orosz nemesítésű. Különösen magas a kukorica és a cukorrépa vetőmag import. A zöldségfajták 75%-a viszont hazai nemesítés, de az élelmiszer-feldolgozásban csak 12% a hazai, a többi import zöldség.

Melnyik Szergej Ivanovics (ukrán fajtahivatal elnöke) szerint az utóbbi évek változásai a fajtaminősítő szervezetükben is jelentős átrendeződést okoztak. A fajta elismeréséhez első sorban a terméshozamot, az ellenálló képességet, és a stabilitást vizsgálják. Jelenleg 9552 fajta van az ukrán fajtajegyzékben, amelyből 1155 kukorica. Most a szervezet fejlesztése van folyamatban, új eszközöket, számítógépet állítanak üzembe.

Azsgaliev Talman Bulatovics (kazah fajtahivatal elnöke) előadásában ismertette, hogy 29,41 millió hektár szántóterülettel rendelkeznek, amely-

nek közel 70%-án folyik gabonatermesztés. Évente 2,2 millió tonna vetőmagot rendel az állam. Jelenleg 2271 fajta van a kazah fajtajegyzékben, ebből 31% hazai, 66% külföldi és 2% közös nemesítésű.

Makedon Mihail Alekszandrovics (moldáv fajtahivatal elnöke) elmondta, hogy a moldáv fajtajegyzékben 2289 fajta van, amelynek 37%-át teszik ki a szántóföldi növények, 36% zöldség, 15% gyümölcs és 7% a szőlő részaránya. Az ország szántóterületének 67,1%-án folyik gabonatermesztés.

Ina Juscenko (Állami Növényvédelmi Felügyelet, osztályvezető) tájékoztatása szerint 2013 óta a fajtavizsgálatokat a Lett Agrártudományi Egyetem, az adatfeldolgozást és fajtaelismerést pedig az Állami Növényvédelmi Felügyelet végzi. Egy fajtát 10 évre jegyeznek be és ezután még 2,5 évig van lehetőség hosszabbítani újabb 10 évre. A fajták az EU közös jegyzékébe is bekerülnek. Összesen 205 fajta (77 gabona) van bejegyezve, ebből 83 hazai.

Kovács Gergely

Kukorica Posztregisztrációs Fajtakísérletek 2017

Immáron tizenegyedik éve publikáljuk a Gabonatermesztők Országos Szövetsége (GOSZ) és a Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács (VSZT) által szervezett kukorica posztregisztrációs fajtakísérletek eredményét.

A rendszer működtetésének célja továbbra is ugyanaz: az objektív eredmények birtokában a felhasználók kipróbált, megfelelő mennyiség és ismert minőség elérésére képes növényfajták közül választ-hassanak. A kísérletben résztvevő szervezetek továbbra is kiemelten fontosnak tartják, hogy a Magyarországon termesztett fajták értékét objektív kísérletekkel lehessen bemutatni, ezért döntöttek a folytatás mellett.

A kísérletek szakmai felügyeletét a Fajtakísérleti Innovációs Tanács (FIT) biztosítja. A testület kilenc tagból áll, a tagokat az alapító társadalmi szervezetek delegálják három évre. A Gabonakereskedők és Feldolgozók Szövetsége egy tagot, a VSZT három tagot, a GOSZ öt tagot delegál a Tanácsba.

A Tanács feladata a posztregisztrációs kísérletek finanszírozási hátterének és szakmai felügyeletének biztosítása, valamint a kísérleti metodika kialakítása.

A hibrideket a vetést megelőzően közjegyző jelenlétében kódoltuk. Ezzel a lépéssel a kísérlet kivitelezői és értékelői teljes mértékben függetleníteni tudták magukat minden olyan körülménytől, amely akaratlanul is befolyásolhatta volna őket munkájukban. A visszakódolásra csak azután kerülhetett sor, miután a fajtatulajdonosokkal is egyeztetve minden vitás kérdést sikerült lezárni. A fentiek alapján világosan látható, hogy a kísérleti rendszer kivitelezésének szakmaisága és pártatlansága vitán felül áll.

A fajták kiválasztásának rendszere

2017-ben a FAO 300, 400 és 500 érescsoportba tartozó 20 hibridet vizsgáltunk. A termesztésben kis hányadot képviselő silókukorica hibridek nem kerültek be a kísérletbe.

A fajtakiválasztás egyik alappillére volt, hogy a 2017-ben újonnan regisztrált, a piacon még bizonyítani nem tudó hibrideknek is megteremtettük az esélyt a versenyben való részvételre azáltal, hogy az állami elismerés után közvetlenül beemeltük őket a kísérletbe.

A fennmaradó fajtaszámot az előző évek GOSZ-VSZT Posztregisztrációs kísérleteiben legjobban szereplő hibridekkel töltöttük fel.

A kísérletben résztvevő hibridek

Hibrid neve	Képviselő	ÁE éve	FAO
ES Faraday	Euralis	2017	340
ES Dimension	Euralis	2017	360
ESZ6409	Euralis	EU	370
Korvinus	KWS	EU	340
DKC4541	Monsanto	2014	360
DKC4351	Monsanto	2016	370
DKC4717	Monsanto	EU	380
P9486	Pioneer	2014	370
P9415	Pioneer	2017	370
P9537	Pioneer	2015	380
P9241	Pioneer	2015	320
REPLIK	Saaten	2014	380
DKC4943	Monsanto	2014	450
DKC5068	Monsanto	2016	460
P0312	Pioneer	EU	450
P0023	Pioneer	2016	450
P9903	Pioneer	EU	460
P0216	Pioneer	2012	510
P9911	Pioneer	2015	550
P0412	Pioneer	2012	560

Mindezek után lehetőséget biztosítottunk a nemesítő házaknak, hogy az adott fajtaszám keretükön belül lecserélhessék azokat a fajtákat, melyekről úgy ítélték meg, hogy ennél jobb genetikai potenciállal rendelkezőt tudnak versenyeztetni.

2010 óta a nemesítő házak olyan hibrideket is indíthatnak, melyek hazai elismerésben nem részesültek, de az EU listán szerepelnek. A FAO szám pontos meghatározása érdekében ezek a hibridek elővizsgálatban szerepeltek. Egy kompenzációs listát is létrehoztunk, amelyről a fenti kritériumok alapján szerepelni nem tudó, kisebb nemesítő házak is bejuthattak a kísérletbe.

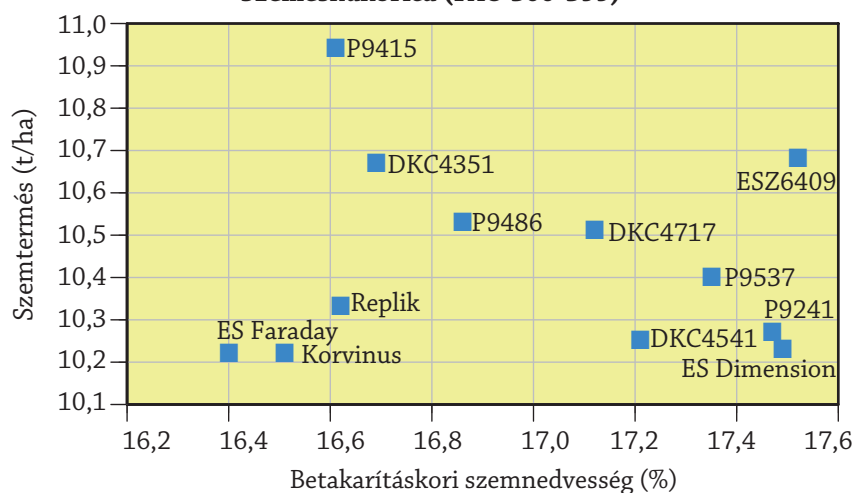
A fent leírtak alapján minden okunk megvan azt feltételezni, hogy a hazai kukoricatermesztést nagymértékben segítő, erős és jó terméseredményt produkáló fajtasort sikerült összeállítanunk a 2017-es esztendőre.

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet (2017) Szemeskukorica, középérésű fajták (FAO 400-499) Szemtermés (t/ha)

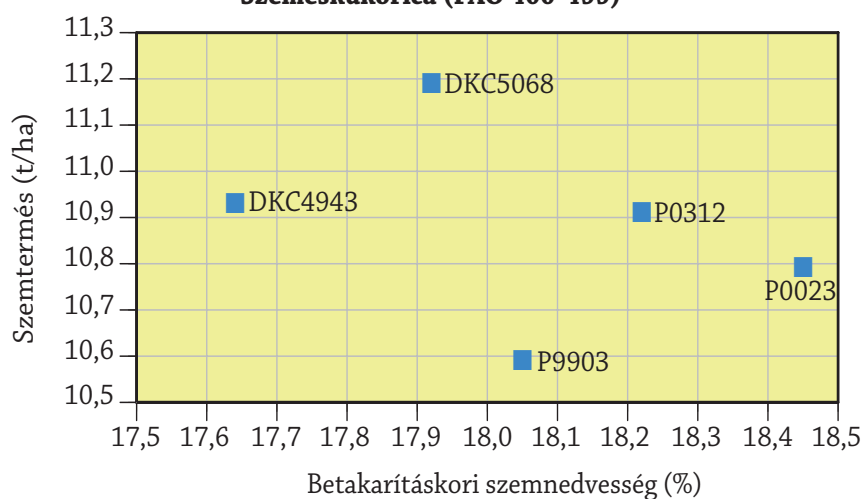
Hibrid	Szombathely	Kaposvár	Iregszemcse	Tordas	Jánoshalma	Székkutas	Mezőhegyes	Jászbol-dogháza	Debrecen	Átlag	Rel. %
DKC5068	15,52	8,45	14,85	9,35	9,59	5,72	10,22	12,74	14,27	11,19	102,8
DKC4943	15,95	7,99	15,22	8,91	8,29	5,31	10,06	12,57	14,09	10,93	100,5
P0312	15,92	9,47	14,66	8,34	8,88	5,72	7,96	12,16	15,04	10,91	100,3
P0023	16,13	7,61	14,88	8,71	8,23	4,59	10,17	13,10	13,67	10,79	99,2
P9903	16,19	7,92	14,09	8,56	7,83	4,58	10,26	11,85	14,02	10,59	97,3
Átlag	15,94	8,29	14,74	8,77	8,56	5,18	9,73	12,48	14,22	10,88	100,0
SzD 5%	0,73	0,82	0,57	0,70	0,91	0,48	1,07	0,88	0,71	0,56	5,1
C.V.	3,0	6,4	2,5	5,1	6,9	6,0	7,1	4,6	3,3	5,4	

Rangsor: szemtermés átlaga (t/ha)

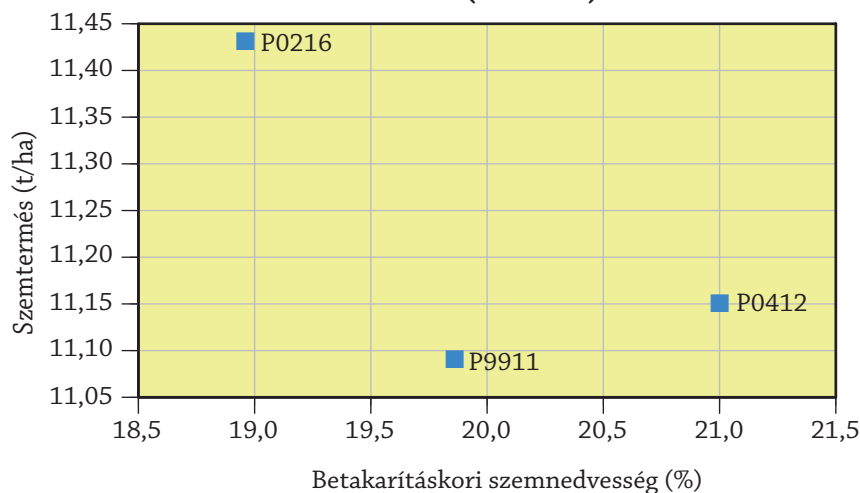
**GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet
2017
Szemeskukorica (FAO 300-399)**

**GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet
2017
Szemeskukorica (FAO 400-499)**

**GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet
2017
Szemeskukorica (FAO 500-)**

A kísérleti helyszínek

A meghatározott 9 kísérleti helyhez a lehetőségeink szerinti legjobb területi elosztást dolgoztuk ki. Így volt kísérlet a nagy kukoricatermő vidékeken (Debrecen, Mezőhegyes, Iregszemcse, Kaposvár, Tordas stb.), valamint reprezentálva volt a Dél-Alföld is (Székkutas). A FAO 500-as éréscsoportba tartozó hibrideket Magyarország déli részén (Iregszemcse, Székkutas, Kaposvár, Jánoshalma, Mezőhegyes), és két további helyszínen (Tordason és Debrecenben) állítottuk kísérletbe.

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet (2017)
Szemeskukorica, korai fajták (FAO 300-399)

Hibrid	Szemtermés		Töréskori szemnedvesség		Nóvirágzás ideje (vetéstől)		Szár-szilárdsági hiba	Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége
	t/ha	%	%	eltérés	nap	eltérés	%	%	%	pontszám
P9415	10,94	104,8	16,61	-0,38	69	0	3,0	0,2	2,9	7,4
ESZ6409	10,68	102,3	17,52	0,53	69	0	3,9	0,4	4,2	7,6
DKC4351	10,67	102,2	16,69	-0,30	68	-1	7,5	0,2	7,2	8,4
P9486	10,53	100,9	16,86	-0,13	70	1	5,9	0,3	5,6	7,9
DKC4717	10,51	100,7	17,12	0,13	69	0	3,0	0,2	2,8	7,7
P9537	10,40	99,7	17,35	0,36	68	-1	2,1	0,2	1,9	7,4
Replik	10,33	99,0	16,62	-0,37	69	0	8,4	0,3	8,1	7,9
P9241	10,27	98,4	17,47	0,48	67	-2	3,2	0,3	2,9	8,8
DKC4541	10,25	98,2	17,21	0,22	67	-2	8,1	0,4	7,7	7,8
ES Dimension	10,23	98,0	17,49	0,50	70	1	3,4	0,5	2,9	7,8
ES Faraday	10,22	97,9	16,40	-0,59	70	1	6,2	0,3	5,9	8,4
Korvinus	10,22	97,9	16,51	-0,48	70	1	2,8	0,2	2,6	8,1
Átlag	10,44	100,0	16,99		69		4,8	0,3	4,6	7,9
SzD 5%	0,60	5,7	0,51		1		4,9	0,2	5,0	1,0
C.V.	6,2		3,2		1,7					
Helyek száma	9		9		9		9	9	9	9

Rangsor: szemtermés (t/ha)

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet (2017)
Szemeskukorica, középérésű fajták (FAO 400-499)

Hibrid	Szemtermés		Töréskori szemnedvesség		Nóvirágzás ideje (vetéstől)		Szár-szilárdsági hiba	Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége
	t/ha	%	%	eltérés	nap	eltérés	%	%	%	pontszám
DKC5068	11,19	102,8	17,92	-0,14	68	-2	2,2	0,2	2,0	8,6
DKC4943	10,93	100,5	17,64	-0,42	70	0	2,7	0,1	2,5	8,0
P0312	10,91	100,3	18,22	0,16	70	0	1,2	0,2	1,0	8,0
P0023	10,79	99,2	18,45	0,39	70	0	1,8	0,1	1,7	7,7
P9903	10,59	97,3	18,05	-0,01	70	0	2,4	0,1	2,3	8,6
Átlag	10,88	100,0	18,06		70		2,1	0,1	1,9	8,2
SzD 5%	0,56	5,1	0,52		1		2,0	0,2	1,9	0,4
C.V.	5,4		3,0		2,2					
Helyek száma	9		9		9		9	9	9	9

Rangsor: szemtermés (t/ha)

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet (2017)
Szemeskukorica, késői fajták (FAO 500-)

Hibrid	Szemtermés		Töréskori szemnedvesség		Nóvirágzás ideje (vetéstől)		Szár-szilárdsági hiba	Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége
	t/ha	%	%	eltérés	nap	eltérés	%	%	%	pontszám
P0216	11,43	101,8	18,96	-0,98	72	0	1,7	0,1	1,5	8,2
P0412	11,15	99,3	21,00	1,06	73	1	3,5	0,6	2,9	8,0
P9911	11,09	98,8	19,86	-0,08	70	-2	2,6	0,4	2,3	8,0
Átlag	11,22	100	19,94		72		2,6	0,4	2,2	8,1
SzD 5%	0,45	4	0,65		1		1,5	0,5	1,3	0,5
C.V.	4		3,3		1,5					
Helyek száma	9		9		9		9	9	9	9

Rangsor: szemtermés (t/ha)

Ritkán születik igazán sikeres búzafajta

Idén decemberben tölti be hetvenedik életévét dr. Matuz János, a szegedi Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft. búzanemesítője. A 2017-es esztendő azonban más szempontból is jelentős évfordulót hozott: éppen 45 éve, hogy belépett a szegedi intézmény kapuján, ahol a gödöllői agráregyetem diplomájával a zsebében, tudományos gyakornokként indult a pályafutása. Néhány év alatt végigjárta a ranglétrát, amelyen a csúcsig is eljutott, csaknem két évtizeden keresztül töltötte be a Búza Igazgatóság vezetői posztját és egy évtizedig a Gabonakutató ügyvezető igazgatója volt. Ma nyugdíjasként is aktívan dolgozik igazgatói tudományos tanácsadóként, mivel szükség van a tudására, tapasztalatára.

Matuz János gazdag, sikeres életútját nehéz egy cikk keretében felidézni. Munkahelyén beszélgetve teszünk erre mégis kísérletet. „Hálás vagyok a sorsnak, hogy ezt a szakmát választottam. A nemesítést tanultam, ehhez értek is egy kicsit, a kereskedelem soha nem volt az erősségem, pedig igazgatóként szükség lett volna erre a tudásra is. Szerencsére néhány munkatársam és az utánam következő igazgató, Szilágyi László értett a kereskedelemhez, így sokat segítettek a cég fajtáinak piacra juttatásában” – mondta Matuz János, aki igazgatóként ment nyugdíjba, de kutató tanácsadóként továbbra is dolgozik. A nemesítői munkát sem fejezte be, néhány törzzsel még foglalkozik a kísérleteiben, és van egy fajtajelöltje az országos kísérletekben. A nemesítés, a kutatás mellett a tanításra is jutott idő. A Szegedi Egyetem mérnöki karán emeritus professzorként speciális kollégiumot vezet „Gabonafélék minőségének és beltartalmának javítása nemesítéssel” címmel. A gödöllői egyetem doktori iskolájában tantárgyfelelős, a „Szántóföldi kísérletek tervezése és értékelése” című tananyagot adja le a PhD hallgatóknak. Részt vett a Vetőmag Szövetség megalakulásának 1993-ban, majd 2000-ig a kalászos szekció bizottság tagja volt. Ott nagyon sok hasznos tapasztalatot szerzett, és megismerhette a szakma vezető szakembereit.

Matuz János Gödöllőn született, ott is járt általános iskolába. A kémia iránt érdeklődött leginkább, vegyésznek készült, de miután nem vették fel a vegyipari technikumba, a gimnáziumi érettségi után maradt az agráregyetem. Visszatekintve, az agrárkutatás járt jól azzal, hogy nem a vegyész pályára ment. Az, hogy Gödöllőről Szegedre vezetett az út, dr. Szániel Imrénél, a Gabonatermesztési Kutató Intézet akkori igazga-

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

tójának köszönhető. Ő kereste meg az egyetemet, hogy tehetséges fiatalokkal töltsen fel az intézetet, mivel fiatalítani szeretett volna. Így került Matuz János Szegedre, másodéves hallgatóként, ahol társadalmi ösztöndíjjal alkalmazzák. Ennek következtében a nyári hónapokat a kutatóintézet különböző telepein töltötte, ahol a kutatásokkal kapcsolatos munkák gyakorlati oldalát ismerte meg. Az egyetemen diplomamunkáját *Viglási Pál* nemesítő irányításával írta: a búzafajták minőségét vizsgálta a különböző termőhelyeken.

A diploma megszerzése után 1972-ben Szániel Imre a növény-nemesítési osztályra helyezte, ahol dr. Barabás Zoltán vezetésével indult új búzanemesítési program, így Matuz János is bekerült a kutatói csapatba. Barabás Zoltán kiváló tanítómesternek bizonyult, Matuz János ma is hálával gondol rá, mert rengeteget

tanult tőle. Itt járta végig a számlálóra minden tudományos fokozatát, és jutott el az igazgatói kinevezésig. Barabás Zoltán nem csak a tudományra tanította a fiatalabb kollégáit, köztük Matuz Jánost is, hanem a vezetői mesterségre, az emberekkel való bánásmódra is. Barabás Zoltán vezetői ars poeticája az volt, hogy nem baj, ha a vezető nála okosabb munkatársakkal veszi körbe magát, mert így lehet eredményesen dolgozni. Akkor jó egy csapat, ha a főnök távollétében is remekül működik.

A búzanemesítési programmal kapcsolatban a nemesítési célok között szerepelt a nagy termőképesség, a termésstabilitás (biotikus, abiotikus stresszekkel szembeni ellenálló képesség), rezisztencia növelése, valamint a jó technológiai – kenyérsütési, tésztagyártási – minőség elérése, és annak stabilizálása.

A múlt század nyolcvanas éveiben már megjelentek a hazai termesztésben az új, szegedi fajták is, mondhatni forradalmi változás következett be a hazai gabonatermesztésben. Új technológiák sorát honosították meg, amelyek közül sokat még ma is használnak. Ebben a programban a martonvásári kutatóintézet is jelentős szerepet kapott, így a két intézet komoly versenytársa volt egymással, de ez hozta világszínvonalra a hazai búzanemesítést. Szegeden sorra születtek meg az egyre jobban teljesítő új búzafajták, gondoljunk a GK Tiszatájra, a GK Szegedre, a GK Csongorra. Barabás Zoltán csapatának első sikerét a GK Csongor jelentette, amit a Boglár és a Ságvári követett. Az első, igazán nagy faj-

tát, a GK Kincsőt 1984-ben dobták piacra, amelyből jelentős területet vetettek. A nyolcvanas évek közepétől, második felétől a szegedi búzafajták (Óthalom, Zombor, Góbé stb.) felküzdötték magukat a martonvásári fajták népszerűség szintjére, s ez jelzés volt a verseny kiéleződésére. Persze egészséges versenyfutás volt ez, mert egymást ösztönözték a kutatók a minél jobb fajták nemesítésére.

A kutatás és a nemesítés irányát az úgymond „divatos” témák is megszabták. Matuz János kezdőként megkapta a törpebúza-nemesítés feladatát, amelynek az volt a célja, hogy a szem-szalma arányt jelentősen javítsák, azaz a szemtermés aránya érje el legalább a 45-50 százalékot (a Bánkúti búzáknál csak 30-35 százalékos ez az arány). A „bokafixes” (30-40 cm magas) búzafajták azonban nem váltak be, mert a gyökérzet és a növény magassága között 0,9-es a korreláció, vagyis minél kisebb a búza szára, annál kisebb a gyökérzet, és annál hamarabb kipusztul a növény, ha jön a szárazság. A szélsőséges típusokat kihagyták a nemesítési programból, mert azt tapasztalták, hogy az igazán jó fajtákat a jó fajták keresztezéseiből tudták kisselektálni.

Egyfajta időutazást is megéltünk a be-

szelgetés során, ahogy Matuz János sorolta az elmúlt évtizedekben végzett nemesítési munkákat, azok eredményeit.

Egy-egy fajta nemesítése 10-15 évet vesz igénybe, ennyi idő alatt az időjárás megmutatja mindegyik arcát, így a télalósságot, betegségek elleni rezisztenciát, a termőképességet, a sikértartalmat, és a többi fontos paramétert is vizsgálhatják. Amikor arra kérdeztem rá, hogy melyik nemesítésére a legbüszkébb, akkor a szakember azt hangsúlyozta, hogy egy-egy fajta nemesítése csak csapatmunkában valósítható meg. Matuz Jánosnak különösen kedves a GK Csillag, amelyet ő szelektált, és ő a fő nemesítője. A fajta nemesítése 1993-ban kezdődött, amikor a bőtermő, jó alkalmazkodóképességű GK Kalász fajtát a nagy sikértartalmú GK Véka fajtával keresztezték. A GK Csillag hozta az elvárt szintet, vagyis a GK Kalásznál (amely sikeres fajta volt) magasabb sikértartalmú, jobb minőségű, és a betegségeknek jobban ellenálló fajtát állítottak elő. A sok törzs közül a legjobb végül egy 8 termőhelyes, négy-ismétléses kísérletbe került. Ez alapján, valamint a megismételt növénykórtani tesztek és lisztminőség-vizsgálatok eredményeként választották ki azt a törzset, amelyet fajtajelöltként 2002 őszén bejelentettek állami elismerésre. Három évig vizsgálták a fajtát, majd megkapta az állami elismerést. A GK Csillag kiválóságát jelzi, hogy idehaza három évig ebből a fajtából vetették a legnagyobb területet.

János ma már csak speciális nemesítésekkel foglalkozik, mint a kék és a bíbor-szemű búzákat, amelyek antociánokban gazdagok. Ezeknek a fajtáknak az egészség megőrzésében van fontos szerepük, mert antioxidánsként a szabad gyököket megkötik. Ha hasznosítani akarjuk a színes szemű búzákat antociánjaikat, akkor teljes kiőrlésű lisztet kell készíteni. Ezekkel a fajtákkal Matuz János tíz éve foglalkozik, és sikerült olyan őszibúza-vonalakat előállítani, amelyek viszonylag jól teremnek is, és bennük van a színanyag is.

A hazai búzatermesztés helyzetéről szólva a szakember elmondta, hogy nagy gond a magas fajtaszám (kb. 160-170), mert ez nehezíti az egységes árualap megteremtését Magyarországon, ami a kereskedelmi pozícióit is nagyon rontja a magyar búzáknak. Ugyanis ha jön egy nagy vásárló, és hatvanezer tonna meghatározott specifikumú búzatételre van szüksége, nem tudják összeszedni. A magyar termelőnek abszolút szabadsága van, azt termel, amit akar. Olyan nagy gabonatermesztő országokban, mint pél-

dául Kanada, az Egyesült Államok, nincs ekkora szabadsága a gazdának, mert ha ő a keményszemű, piros őszi búza övezetében van, és nem azt a néhány fajtát termeszt, ami abban az övezetben engedélyezett, akkor nem veszi meg a termést tőle senki.

Magyarországon az is gond, hogy a termesztéstechnológiák rendkívül eltérőek. Egy-egy búzabemutatón el szokta mondani, hogy az a szerencsés, aki a gazdának, hogy a növények némák. Mert ha a növények beszélni tudnának, az egész mező sírna az éhségtől, a szomjúságtól és a betegségek miatt, de a növények csak csendesen tűnnek, és szenvednek, s a termésátlagok jelzik a nem kellő odafigyelést. A magyar termésátlagok 1990-ig szinkronban voltak a nyugat-európai termésátlagokkal, azóta viszont leszakadtunk. Pedig a magyar fajtákkal, megfelelő termesztéstechnológiával is elérhető a 6-8 tonnás termésátlag, amelyek hozzák a malmi és annál jobb minőséget is.

Matuz János végül azt javasolja a fiataloknak, hogy nemesítőnek csak az menjen, aki szereti a hosszú, kitartó munkavégzést. Eredményt nem lehet 2-3 év alatt produkálni. Neki is több mint 30 évre volt szüksége, hogy a GK Csillag megszülessen. Egy jó fajtának a megszületése életre szóló eredmény a nemesítő számára. Nem elég jól dolgozni, hanem a konkurenciára is figyelni kell, mert ha ők előrébb járnak, akkor lemaradnak. S hogy mennyire nem lehet nagy számokban gondolkodni, jelzi, hogy ezer kombinációból három-négy fajtajelölt lesz, amelyből esetleg 1-2 fajta születik. Az intézet évente 8-10 fajtajelöltet nevez meg, amelyből 2-3-at ismernek el, de ezekből is jó, ha egy lesz „nagy fajta”. Ritka a nagy fajta születése, és szerencse is kell hozzá.

No meg elhivatottság, ami nélkül nem lehet sikeres a nemesítő. Matuz János szerényen fogalmaz, amikor azt mondja, hogy azt, amit elért, nem magának köszönheti. Úgy látja, hogy nagyon jó tanítómesterei voltak, mint Barabás Zoltán, Erdei Péter, Beke Ferenc, Lellei János, nagyon jó kollégákkal dolgozhatott és dolgozik ma is együtt (Kertész Zoltán, Csősz Lászlóné, Beke Béla, Papp Mária, Cseuz László, Bánhidi Judit, Bóna Lajos és mások). Egyedül nem lehet nemesítő munkát végezni, mert az olyan komplex tudomány, ami sok szakma területét fogja össze. A tudást sose szabad magunkban tartani, azt szét kell osztani, mert úgy lesz több, vallja Matuz János, aki ezt az „intelmet” is Barabás Zoltántól tanulta.

Hajtun György

Matuz János a búza nemesítésért a Gabonakutató igazgatójaként 1997-ben a Magyar Innovációs Szövetség Nagydíját, 1994, 1997, 2000 években az FM innovációs díjat nyerte el. A GK Csillag fajta kiemelt teljesítménye alapján a Gabonakutató 2011-ben az MTA SZAB által alapított Dél-Alföldi Innovációs Díjat is megkapta. S ha már a díjakról van szó, Matuz János számos nagy elismerésben részesült, mint például az Akadémiai Díj, a Fleischmann-díj, Baross László emlékérem, Jedlik Ányos-díj, a Magyar Köztársaság Érdemrend Tiszti Keresztje kitüntetés, Gábor Dénes-díj. Az elmúlt 45 év alatt 69 búza, 6 durum búza és 2 tritikálé fajta társnemesítője, melyek közül 51 búza, 3 durum és 1 tritikálé fajta szabadalommal vagy növényfajta oltalommal is részesült. Igen gazdag a publikációs jegyzéke is, hiszen közleményeinek száma 500 körül van, melyek többségét munkatársaival közösen írta.

Tradisco Seeds Kft.

A Semences de France átvette Magyarországon a Tradisco Kft. termeltetési üzletágát és megalapította a Tradisco Seeds Kft.-t. A magyar- és környező piacokon szerzett több mint 10 éves tapasztalatával a Tradisco Seeds Kft. csapataként fő szakterülete a szántóföldi növények vetőmagjának szaporítása.

A Semences de France befektetésének kettős célja van: egyrészt integrálni egy közép-európai szinten elismert vetőmagszaporító vállalatot, másrészt közösen kialakítani egy aprómag, gabona és hibrid vetőmag termékskálát a magyar forgalmazók számára.

A budapesti székhelyű vállalat vezetését *Krámer Szilvia* adminisztratív igazgató és *Kruppi Tibor* operatív igazgató látja el, egy 5 fős termeltetési és kereskedelmi csapatot irányítva.

A Tradisco Kft. székhelye Budapesten található, összesen 4000 ha-on állított elő vetőmagokat és a 2017/2018-as évre tervezett árbevétele több, mint 2 millió EUR.

DowDuPont vállalat megalakulása

Kétéves előkészítő munka eredményeként DuPont és a Dow Chemical Company vállalatok DowDuPont néven történő egyesülése 2017 szeptember elsején lezárult. Ez rendkívül fontos lépés volt ahhoz, hogy az egyesülést követő 18 hónapon belül létrejöhessen egy önállóan működő, független mezőgazdasági vállalat. A DuPont és a Dow AgroSciences egyesített növényvédő szer és vetőmag portfóliója és ajánlatai megnövelik majd az új mezőgazdasági vállalat lehetőségeit a kutatás-fejlesztés területén, tovább segítve ezzel partnerei eredményesebb üzleti tevékenységét.

Az új mezőgazdasági vállalat magyarországi vezetője *Borsos László*, aki mind a növényvédelmi, mind pedig a vetőmag üzletág irányításáért felelős.

Ugyancsak mindkét üzletág marketing tevékenységét irányítja *Sándorfy András* marketing igazgatói minőségében.

A vetőmag üzletág értékesítési igazgatója *Timár Béla*, aki mind a Pioneer mind pedig a Dow Seeds vetőmagok értékesítéséért felelős.

Rácz Béla Category product managerként a közös vetőmagportfólió ki-

alakítását és a hozzá kötődő marketing feladatok ellátását végzi.

Új ügyvezető igazgató irányítja a Syngentát

Matthew Pickard lett augusztus elsejétől a Syngenta Magyarország ügyvezető igazgatója. *Matthew Pickard* magyarországi kinevezéséig a Syngenta skandináv kereskedelmi egységének vezetőjeként dolgozott. Irányításával jelentős előrelépést ért el a vállalat az északi régió növényvédelmi és vetőmagpiacán. A brit szakember 1999-ben csatlakozott a vállalathoz, az eltelt 18 évben több fontos pozíciót töltött be Európában és Afrikában. A Syngenta Magyarország új vezetője nagy szaktudással rendelkezik a marketing és a kereskedelem területén. Szakmai pályafutását az értékesítésben kezdte, továbbá számos sikeres termék, mint például a Cheeroke brit és a Seguris uniós piacra történő bevezetésében működött közre. Emellett olyan sikeres fejlesztések és stratégiák megalkotása fűződik a nevéhez az utóbbi években, mint új üzleti egységek megalapítása Afrikában, valamint a közép-európai gabona marketing-stratégia kimunkálása.

A Syngenta Magyarország eddigi vezetője, *Czigány Tibor* a vállalat afrikai régiójában, Zambiában folytatja a karrierjét, ahol a kereskedelmi egység vezetésén túl felelős lesz a Syngenta itt működő kutatás-fejlesztési részlegéért, farmjaiért.

A globális piac meghatározó szereplője Magyarországon több mint 350 magasan kvalifikált szakembernek biztosít munkát a marketing, az értékesítés, vetőmagelőállítás és kutatás területén. Rajtuk kívül a két évvel ezelőtt Budapesten megnyitott európai, afrikai és közel-keleti területet támogató pénzügyi központjában több mint százan foglalkoznak stratégiai fontosságú regionális tervezési és elemzési, valamint pénzügyi tevékenységekkel. A vállalat 5 évvel ezelőtt Mezőtúron adta át legnagyobb európai vetőmagüzemét.

Gabonakutató Nonprofit Kft.

2017 júniusától a szegedi Gabonakutató Nonprofit Kft.-nek új ügyvezetője van *dr. Szarka Béla* személyében. Az új vezető első munkahelye a Gabona-

termesztési Kutató Intézet volt. Dolgozott a búza és a kukorica nemesítési osztályokon a biotechnológiai – molekuláris laboratóriumokban és a nemesítői tenyészterekben. A Szent István Egyetem doktori iskolájában szerezte PhD fokozatát „Növény nemesítés biotechnológiai módszerekkel” témakörben.

2000–2017 között a Pioneer Hi-Bred Zrt.-nél kísérletvezetőként a magyarországi Pioneer napraforgó és kukorica nemesítési és kutatóállomás, valamint a hozzátartozó tesztelési hálózat kiépítése volt az első feladata. Ezt regionális, közép- és kelet-európai feladatkörök követték, ahol termék managerként és később marketing vezetőként dolgozott. A szervezeti feladatok mellett fontos szakmai cél volt a kukorica és napraforgó portfóliók erősítése a genetikai érték növelésével, a hibrid pozicionálás és adaptáció javításával. Eredményei között fontosnak tartja a jánoshalmi, majd a hódmezővásárhelyi kutatóállomások létrehozását, valamint az Optimum AQUAmax kukorica márkanév közép európai bevezetését és a Protektor napraforgó márkanév kidolgozását. Ezeket az eredményeket mind egy-egy kitűnő szakmai csapattal sikerült elérnie.

Bayer – BASF

2017. október 13-án a Bayer bejelentette, hogy globálisan eladja a nem szelektív herbicid üzletágát (FINALE, LIBERTY, BASTA márkák) és szántóföldi vetőmag üzletágait (többek között: repce, gyapot, szójabab), valamint az ezekhez kapcsolódó kutatás-fejlesztési tevékenységeit a BASF részére. A tranzakció előfeltétele a hatósági engedélyezés és a Monsanto-tranzakció sikeres lezárása, a célja pedig a Monsanto felvásárlás hatósági engedélyezésének előmozdítása.

A stratégiai felvásárlók közül azért esett a BASF-re a választás, mert a Bayer-rel azonos értékeket vall, hosszútávú stratégiája biztosítja ezeknek az üzletágaknak a fejlődését, valamint az érintett munkatársaknak is hosszútávú lehetőségeket biztosít.

Ez a bejelentés Magyarországon a repce vetőmag üzletágat érinti. Az eladás lebonyolítása a hatósági engedélyezés és a Monsanto-tranzakció sikeres lezárulása után történik majd, várhatóan 2018. I. negyedévében.

A Nevada-Reno Egyetem kutatói olyan, kevésbé ismert növények után kutatnak, amelyek segíthetnek a globális élelmiszerbiztonság és vízgazdálkodás védelmében.

Dr. John Cushman, az egyetem biokémikusa és molekuláris biológusa vezeti azt a kutatócsoportot, amely 2016 szeptembere óta vizsgálja a kristályvirágot. „A legnagyobb előnye a növény kutatásának az, hogy segíthet azonosítani a CAM-anyagcsere (Crassulaceae-sav metabolizmus) működéséért felelős géneket. Ez a folyamat teszi lehetővé, hogy a növények éjszaka vehessék fel és köthessék meg a szén-dioxidot, amit aztán nappal mobilizálnak.” – mondta Cushman, aki 1987 óta foglalkozik a kristályvirággal.

„Az előrejelzések szerint a globális felmelegedés következtében egyre súlyosabb és hosszabb aszályos időszakok jelentkeznek, melyek eredményeképp csökken a talaj nedvességtartalma. Ezért fokozott szükség mutatkozik minél több növény behatóbb ismeretére.” – mondta Cushman, aki szerint globálisan a talajok nagyjából fele már száraz, félszáraz vagy mérsékeltén nedves besorolású.

FOTÓ: IVÁN KATALIN

A jelenlegi tanulmány ugyan szeptemberben lezárult, de a kutatók szerint a kristályvirágon végzett munka tovább folytatódik. A faj teljes genom-szekvenálását már el is végezték, jelenleg a vízhiányos stressz hatására létrejövő mRNS-t (hírvívő RNS-t) és a fehérje kifejeződések mintázatát vizsgálják. Cushman szerint a cél az, hogy megértsük a CAM-anyagcsere folyamatot irányító mechanizmus molekuláris alapjait.

Seed Today

Egy, a Missouri Egyetem kutatócsoportja által kifejlesztett új hangrögzítő rendszer segíthet a méhek röptének nyomonkövetésében, és a méhpopuláció csökkenésének kezelésében.

Jelenleg a 2014-es és 2015-ös tanulmányokban megalkotott algoritmusai segítségével a kutatócsoport egy olyan okostelefon alkalmazást fejleszt, amely rögzíteni tudná a zümmögés aktivitását és ezzel egyidejűleg fényképeket is készítené a rovarokról.

A tanulmányban a kutatók több helyszínen azonosították és számszerűsítették a méhek zümmögését, majd az adatokat a szemrevételezéssel készült vizsgálatok eredményeivel hasonlították össze. A kutatók szerint szinte minden esetben érzékenyebb volt az akusztikai elemzés, ami több méhzümmögést rögzített.

Az új nyomonkövetési módszer kifejlesztésére azért volt szükség, mert a vad- és gazdasági méhpopuláció csökkenése világsszerte a virágzó növények több mint 85, illetve a mezőgazdasági növények 75%-ának beporzását veszélyezteti.

SeedToday

► Döntéshozatal a magvakban

A Birminghami Egyetem tudósai felfedezték, hogy két – az agyhoz hasonló felépítésű – sejtcsoport hatékony interakciójával a növények maguk döntik el, mikor csírázzanak.

A kutatók *George Bassel* vezetésével a lúdfű embriójában fedezték fel a két, kölcsönhatásban működő sejtcsoportot. Az egyik csoport a csírázási nyugalomért, míg a másik a csírázásért felelős.

Bassel csapata felfedezte, hogy a két csoport egy döntéshozó rendszerként működik azzal, hogy hormonokat cserélnek egymás között. A kutatók megfigyelték, hogy a lúdfű egy genetikailag módosított fajtájában megváltozott a különböző sejtípusok közötti hormonáramlás aránya, és ezzel a magok viselkedése is, ami egy hatékony döntést eredményezett a csírázás megindulásának idejéről.

A sejtek közötti interakció a csírázás idejének jobb kontrollálását tette lehetővé, kizárva a folyamat túl korai – amikor még a hideg körülmények elpusztíthatják a fiatal növényt –, vagy túl kései bekövetkezését – amikor a konkurencia miatt nem jut elegendő tápanyaghoz a növény.

„A munkánk egy létfontosságú elkülönülést fed fel a növény döntéshozatali központjának alkotóelemei között.” – mondta Bassel, és hozzátette: „A vélekedések szerint az emberi agyban ez a szeparáció egy késleltetést okoz, amely kiszűri a környezetből érkező zajos jeleket, és fokozza a döntéshozatalunk pontosságát. Úgy látszik, hogy ezeknek az elemeknek az elkülönülése a mag 'agyában' szintén központi jelentőséggel bír.”

Seed Today

Kiállítottunk az OMÉK-on

A 2017. szeptember 20–24. között megrendezett Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállításon kiállítókét részt vett a Vetőmag Szövetség. A két évvel ezelőti rendezvényhez képest alapvetően megváltozott a szervezési koncepció. A régiós területről a növénytermesztési tematikus kiállítási zónába kerülve több, célzottan vetőmag iránt érdeklődő vásárlatógató keresett fel minket. A standunk kialakításában és szakmai anyagokkal való ellátásában közel 30 tagunk segítségére számíthatunk, akiknek ezúton is köszönjük a támogatásukat. A kiállítási standunkon nagy vonzerőt jelentettek a színes tasakos vetőmagvak és a hasznos szakmai információkat tartalmazó prospektusok. Sok tagunk látogatott meg minket, és egymást érték a vetőmag iránt érdeklődő vendégek. A kiállításon a két évvel ezelőtti vásárral összevetésben sajnálatosan erősen lecsökkentek a vetőmag cégek önálló kiállításai, ami tovább erősítette azon elhatározásunkat, hogy a jövőben nem mellőzhetjük a kiállítói részvételt, helyet biztosítva tagjaink megjelenésének.

Neonikotinoid a hibridnövény vetőmag-előállításokban

Szövetségünk a 2018. évi hibridkukorica és napraforgó vetőmag előállítások kártevő elleni védekezésének biztosítására szükséghelyzeti engedély kérelemmel fordult a növény-egészségügyi hatósághoz. A fiatalkori növényállományok kártevők elleni védelmében kiemelt szerep jut a növényvédő szeres védekezésnek. A védekezés hatékonyságának növelése és a környezeti terhelés csökkentése a csávázási technológia alkalmazásával eredményesen biztosítható. A hatóság az előző évekhez hasonlóan kiadta számunkra a szükséghelyzeti engedélyt, mely alapján a 2018. évi vetőmag termelési szezonban a hibridkukorica és napraforgó vetőmag szaporítások növényállományaihoz elvetendő bázis vetőmagok neonikotinoid hatóanyagú csávázószerrel kezelhetők.

Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács lapja

Elérhetőség: Polgár Gábor ügyvezető igazgató

1113 Bp. Ábel Jenő u. 4/b. • Tel. 06-1-332-5755, Fax: 06-1-302-6507 • E-mail: vszt@vszt.hu • Honlap: www.vszt.hu

Felelős szerkesztő: Hajtun György

Szerkesztő Bizottság: Dr. Balikó Sándor (Bóly Zrt.) • Bíró János (Syngenta Kft.)

• Pavelka Árpád (ZKI Zrt.) • Virágné Pintér Gabriella (Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft.)

Címlapfotó: Iván Katalin

Kiadja: A Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

Felelős kiadó: VSZT ügyvezető igazgatója